

Leerrede over Romeinen 6: 6 uitgesproken op Woensdagavond 25/01/50 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 73: 13 en 14

Lezen - Romeinen 6

Voorrede.

Wat wij zo-even van Asaf zongen, is een levendig en helder getuigenis dat er tweeërlei leven is, en ook tweeërlei einde. Onberijmd lezen wij van Asaf: "Wien heb ik nevens U in de hemel" en: "Het is mij goed nabij God te wezen - zelfs al - bezwijkt mijn vlees en mijn hart -- dan nòg blijft er over -- zo is God de Rotssteen mijns harten, en mijn Deel in eeuwigheid." Daarin doet zich aanvoelen: dàt is zaligheid, dàt is rijkdom, dàt is volheid. Maar, daartegenover staat, dat: "die verre van U zijn, zullen vergaan."

Iemand mocht zeggen: "Maar Paulus spreekt er toch van, dat God niet ver is van een ieder van ons? En het waren toch niet allemaal bekeerde mensen tegen wie de apostel daar sprak, want het waren toch heidenen?" Ja, het is ook zo, zoals Paulus het leert, dat God niet ver is van een ieder van ons, maar ... als wij er bij komen hoe het met ons staat vanwege onze zonden, want die maken zó'n breuk, zó'n grote scheiding tussen God en ons, zó'n grote kloof, die is niet te helen van onze zijde, nóóit te overbruggen! Dat is zó'n muur, die is door ons niet weg te nemen. Daarom wordt er gezegd, dat wij ver van Hem zijn, doordat de zonden tussen Hem en ons staan, met het gevolg, dat die ver van Hem zijn, zullen vergaan.

Wat heeft dan een ieder die ver van Hem is, in de eerste plaats nodig? Dat wij in hoge mate in ons hebben van God, van de hoogheid Zijner Majesteit, en dat wij in onze zonden op reis zijn naar een gewis en eeuwig verderf. Waarom? Wel, het is hier de voorbereiding en dan kan er openbaar worden van de bitterheid en de wrange vruchten der zonde, opdat wij in de zonde zouden gaan lopen sterven.

Als de zonde - het leven buiten God - ons niet de dood gaat worden, dan kunnen wij het er goed, ja bèst in vinden! O jawel! Zelfs onze kloppende consciëntie, zoeken wij nog met godsdienst en met zogenaamde goede werken, te stillen, en de boel te effenen en glad te strijken. Het kàn niet, maar ... wij proberen het. Een verschrikkelijke zaak! Wij steunen en leunen er zelfs nog op, vermenend, daar wij die zaak nogal goed achten, dat God er ook mee akkoord zal gaan!

Laten wij er wel rekening mee houden, dat die breuk, die er is tussen God en ons - de zonde - er tussen uit moet, opdat wij, daar wij ver zijn, als nabij gebracht worden. Daartoe is nodig het bloed des kruises, dat heelt en neemt weg die breuk en die kloof. Geschiedt dat niet, dan zullen wij vergaan. Laten wij ons dat toch goed indenken!

Zoals wij hier onder dit onderdak zitten, niet alleen onder één en hetzelfde onderdak, maar mogelijk zelfs in dezelfde bank met degenen bij wie - wanneer hun vlees en hun hart bezwijkt - overschiet dat God de Rotssteen van hun hart en hun Deel in eeuwigheid is, die als de dood komt zullen zegepralen, want de Koning zal hen dan bij Zich halen; daar tegenover diegenen bij wie niet is van dat verzoenend bloed, en voor eeuwig ten onder zullen moeten gaan, die beiden komen straks in die grote dag der dagen, wanneer Christus Zijn troon op de wolken zal stellen, in het gericht tegenover elkaar te staan, de één aan Zijn rechter- en de ander aan Zijn linkerzijde! Laten wij er toch niet lichtvaardig overheen stappen! Maar laat het ons met ernst vervullen, want het gaat op een eeuwigheid aan! Dus niet een tiental, of twintig, of honderd of duizend jaren, maar het is een nimmer eindigende eeuwigheid. Als men het hoogste duin neemt, en er gaat telkens maar één zandkorrel van af (dat is weinig, daarvan is als niets te zien op een groot duin)

dan verdwijnt dat duin in de loop der eeuwen, en eindelijk bestaat het niet meer. Maar zo is het niet met die eindeloze eeuwigheid.

Zo de boom straks valt, zal hij liggen - hetzij ten zuiden, of ten noorden - daar is geen bezinning meer. Van een boom is nog verwachting, dat, zijn wortel in de aarde zijnde, nog een tak zal doen uitspruiten; maar van een mens als hij sterft, is geen verwachting meer. Valt de boom ten noorden, dan zal hij ten noorden zijn, en valt hij ten zuiden, dan zal hij ten zuiden zijn. Het is een zaak van ernst. Daarin hebben wij nodig: verzoening door het bloed van Christus, om nabij gebracht te worden en eens te leren kennen dat goed, dat Zijn kerk in de loop der eeuwen gekend heeft. Ik vraag dan ook uw aandacht voor een woord der Schriftuur. Zoeken wij vooraf Gods aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het zesde hoofdstuk uit de ons zo-even gelezen zendbrief van Paulus aan de Romeinen en daarvan het zesde vers, waar Gods Woord aldus luidt:

Dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen.

Leerrede.

Wij zullen trachten, zo kort en helder mogelijk deze Schriftuurplaats te behandelen, waar zulke veelzeggende zaken in vervat zijn. De apostel Paulus handelt hier over de leer der genade en spreekt in het bovenstaande over de nauwe vereniging met Christus: "Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding."

Kan de vereniging van Christus met Zijn kerk op een nog nadere wijze worden beschreven als hier? Mij dunkt van neen. In volkomen éénheid, één plant met Hem in de gelijkmaking van Zijn dood, om het ook te zijn in Zijn opstanding. Dus, geheel als in Christus opgaande, één met Hem zijnde. Nu zullen wij met het bovenstaande niet het gehele hoofdstuk herhalen, maar rechtstreeks tot het doel overgaan.

Paulus begint hier te spreken uit een gegronde, door Gods Geest gewrochte kennis. Hij noemt dat: "Dit wetende." Wát weten wij van nature? Niets! Hoe komt dat? Er is in ons geen kennis van God overgebleven; dat zijn wij verloren in de zondeval. Daardoor hebben wij niet de minste kennis van God en van Zijn genadewerken, tenzij de Heilige Geest - in onwederstandelijke kracht in ons werkend - dat komt daar te stellen. Jáá, er kan wel veel gepraát, geredenéerd worden, maar dát is: "Ik denk." Doch Paulus zegt hier tot de gemeente: "Wij wéten", en niet: "Ik dènk."

Onder, wat in de Schriftuur beschreven staat als "Wij weten", wordt verstaan datgene wat door Gods genade en door Zijn Geest is gewrocht. Dát is ware wetenschap en kennis. Zelfs een onervaren kind, die in de overtuiging van zijn zonde geen raad bij zichzelf wist en daaruit de toevlucht tot God heeft moeten nemen, kan wéten uit hetgeen waarmede God het beantwoord heeft in zijn ellende, dat er bij God een liefde en een goedheid zijn die roemen tegen het oordeel dat wij verdiend hebben, terwijl een doctor in de godgeleerdheid, die héél Gods Woord van A tot Z kent, zowel in de grondtekst als in vreemde talen, slechts kan zeggen: "Ik denk." Maar zo'n kind kan zeggen: "Ik weet!" Daar is gewrocht! De ander mag zeggen: "Ik weet", maar ... het is slechts zijn hoofd dat zo denkt: "Want het staat in de Bijbel."

Wat ik u bidden mag: laten wij dat zó onderscheiden, dat wij niet ophouden te zoeken tot er in ons is: "Ik wéét." Kennis maakt opgeblazen, maar wat door Gods Geest is gewrocht, de liefde, die sticht. Dat is liefde naar de ware aard van de zaak. Want als God het minste door Zijn Geest in het hart werkt, dan is het van dien aard, dat wij het wel bij onze naaste zouden willen overdrukken. Daaruit kan iemand, die geheel een buitenstaander is, aanvoelen: "Ja, dàt is nu wáre liefde, oprèchte liefde, zonder bijbedoelingen." Zó rein is het werk van God. Daarom heeft het minste dat door God in onze ziel gewrocht is méér waarde dan alle kennis en wetenschap.

Het is bekend van een beroemd theoloog, dat hij ergens een eenvoudige oude vrouw ontmoette, die nòch lezen nòch schrijven kon, maar die uit God en Zijn werken sprak. Toen zij hem vroeg: "Och, spreekt u daar ook eens wat uit", was het zeggen van die vermaarde theoloog: "Handelt mij zachtkens met de jongeling." Hij wist er dàt niet van, níets. Die hooggeleerde man moest dus het onderspit delven voor die eenvoudige vrouw, die niet kon lezen of schrijven. Zó staat het met de werken van God.

Ook zal alle verstand en alle kennis eenmaal te niet gedaan worden, maar de liefde blijft. Laat dat dan zo'n uitnemende zaak zijn, dat wij als om strijd zoeken dáár een deel van te hebben.

De apostel Paulus handelt hier dus over: "Wij weten - hoort wàt hij zegt - dat onze oude mens met Hem (niet: gekruisigd wordt, maar er staat nadrukkelijk) gekruisigd is." Derhalve een zaak die tot de verleden tijd behoort. Hoe hebben wij deze zaken te verstaan?

Laten wij dan vooreerst kortstondig stil staan bij wat de oude mens is. Daar wordt soms verschillend over gesproken. Ik zeg: gesproken, geredeneerd! Zelfs wel in deze zin: "De oude mens? Ja, dat is het lichaam, daar woont de zonde in! En de nieuwe mens is: als wij wel eens een ander gevoel en ervaring in het hart hebben.

Klopt dat? Is dat Bijbels? Néén, dat klopt níet. Want, dan spreekt men over een lichaam zonder geest, dat dus dóód is! Maar de oude mens, ook wel genoemd de mens der zonde, leeft terdege, want als de Wet komt, òf dan de zonde levend gaat worden! Ja, dan leeft àlles in de zonde en komt men openbaar in de zonde! Adam had in de staat der rechtheid de Wet als ingeschapen. Zijn ganse zijn en wezen was geheel in overeenstemming met die Wet. Want zijn staat uit kracht van schepping was, dat hij God boven alles kon liefhebben en de naaste als zichzelf, en dat ook deed.

Maar, daar wij gezondigd hebben is het nu anders. Wij hebben niets anders dan zonde in ons. Wij hebben niet eens ogen om het te zien, noch een hart om het op te merken. Daar de zonde er bij ons in zit, wat hebben wij dan nodig? Dat de Wet ons eens als voor de ogen komt en wij in die Wet als in een spiegel zien hoe het er in ons hart uitziet. Wat zal er dan voor de dag komen, al is men een veranderd mens? Dat de oude mens - waar de apostel Paulus hier van spreekt - onze ganse staat en toestand is, waarin wij zijn krachtens onze bondsbreuk in ons stamhoofd Adam, dat is: èn ziel èn lichaam, dus allebei.

Let er daarom op, hoe Paulus, die veel in beeldspraak sprak, dat, als hij handelde over de oude mens hij daaronder verstond een mens in de eerste Adam en daartegenover stelde de nieuwe mens, een mens in de tweede Adam, zijnde een mens in Christus. Het was een geliefkoosde wijze van Paulus in het spreken, om de zaken in beeld te klaarder en helderder voor te stellen, opdat het niet voor tweeërlei uitleg vatbaar zou zijn. Als hij dus spreekt over de nieuwe mens dan moeten wij daaronder verstaan een nieuw schepsel in Christus in tegenstelling tot een oud schepsel dus een mens in Adam, en dan bedoelt de apostel met de oude mens absoluut: onze gehele staat en toestand, zoals wij zijn door onze zondeval in Adam.

Die staat van zonde en verderf die wij innemen, (waarvan men soms in onwetendheid zegt: "Zo'n mens als ik ben, oh, het is onbeschrijfelijk"), dat is dan een staat, die hier op aarde al net

zo lang bestaan heeft als sinds Adam heeft gezondigd en die van hem overgegaan is op zijn ganse nageslacht en zal blijven zo lange tijd als het aardrijk zal bestaan. Daarvan zei Job: "Wie zal een reine geven uit den onreine? Niet één!" Zo worden wij dan allen in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren. Daarom is een kind, al is het nòg zo jeugdig - als zijn ogen daarvoor open gaan - in een oude staat. Al heeft het nog maar nauwelijks aanzijn op aarde verkregen, al is het slechts enkele jaren oud, het is in een oude staat, een staat die door God vervloekt is krachtens Zijn heilige Wet, waarin Hij de reinheid van Zijn Wezen heeft verklaard.

"Oude Mens!" Een staat die niet deugt! En wanneer men aan het werk gaat -- "zó mag het toch niet blijven: ik sta op in mijn zonden (dat is, in overtreding van de Wet), en ik ga naar bed in mijn zonden (dat is weer in overtreding van de Wet), zelfs in mijn beste verrichtingen werkt nòg de zonde in mij, ja zelfs met mijn bidden, Bijbellezen en wanneer ik onder Gods Woord verkeer" -- dan kan men dat niet naast zich neerleggen. Het zou o zo gemakkelijk zijn, als wij konden zeggen: "Nu ga ik zaligjes op onder Gods Woord en laat ik dat oude boeltje maar zolang thuis." Maar dat gáát niet! Wij moeten heel ons oude vuile boeltje meenemen.

Daarom lezen wij ook in de Christenreize, dat, toen Christen uit de stad Verderf ging, hij een pak op zijn rug had en in lompen ging. Zó is hij net zo lang blijven lopen, totdat hij aan de voet van het kruis kwam. Hij kon dat pak niet zo nu en dan eens een poosje naast zich neerleggen, om dan zalig te reizen. Wel leerde hij het wèrk van zaligheid kennen. Toen hij bij de poort kwam, begon hij de vruchten al te plukken en nadat hij in des Uitleggers huis kwam, heeft hij ook wonderlijke zaken aanschouwd. Maar toen hij bij het kruis kwam, is hij heel zijn schuld in bewustzijn kwijtgeraakt en rolde dat pak van zijn schouders naar beneden waar het in het graf tuimelde. Hij was het voor eeuwig kwijt.

Daar waren toen drie blinkende Personen, Die hem groetten met: "Vrede zij u." De Eerste sprak tot hem: "Uw zonden zijn u vergeven", de Tweede ontdeed hem van zijn lompen en kleepte hem met wisselklederen, en de Derde drukte een merk op zijn voorhoofd en gaf hem een rol, een perkament waaraan een zegel hing, die hij moest inzien wanneer hij liep, en aan de hemelpoort moest afgeven. Zo hebben wij óók niets. Bunyan heeft dat ten helderste, ten klaarste beschreven.

Wij hebben niets. Wát wij hebben is: de oude mens, onze staat in Adam. Die hebben wij wel.

Gaan wij dat nu zien, dat wij niets dan zonde, zonde! ZONDE! hebben, dan wordt het ons een zware, een bittere last. Daarom zullen diegenen, die met het pak van hun zonden zitten, in alles zó de dood vinden, dat zij uitwendig alles, alles, ALLES zullen zoeken mis te doen, want het is al erg genoeg wat er aan de binnenkant huist! Die met het pak van hun zonden lopen, zijn dan ook mensen, die aan de buitenkant nagekeken kunnen worden. Dat zijn zaken die voor de hand liggen. Zij hebben al ellende genoeg van de zonde, uitwendige zonden er dan óók nog bij, neen, dat kàn niet.

Elke boom wordt aan de vrucht gekend. Iemand die uitwendig een-eind-weg kan leven en tegelijk praat over zijn staat, daar behoef je geen achtting voor te hebben. Dat kàn niet. Als de zonde de dood voor ons is, hoe zal men er dan in kunnen leven? Als het kon zou men ze met wortel en tak willen uitroeien. Wie gaat er naar de kermis als het aan de binnenkant een hele ijdelheidskermis is, waaronder men dag en nacht loopt te zuchten? Dat kàn toch niet?! Zo moet ons het leven buiten God de dood worden.

Als dat het wordt, dan wordt het ook aan de buitenkant gezien, want dan komt tevens voor de dag, dat er aan het werken gaat, dat het éne de dood is en het andere het leven. Het leven namelijk is - dat openbaart God door het Evangelie - in Zijn Zoon. Zo zullen wij dan de gebondenen zijn aan de genadetroon, om bij Hem te zoeken wat wij tot zaligheid nodig hebben. Al ons werken om zèlf de boel te boven te komen zal niet gelukken.

Bunyan beschrijft in de Christenreis, hoe Christen het óók niet kon. Gezeggelijk zei tegen hem: "Laten wij wat dóórlopen, dan zijn we zoveel te gauwer aan de poort." Maar ... dan moet je maar kùnnen! Christen had een pak op zijn rug; hij was geen vrij man en dan gaat het niet zo gemakkelijk. Als je "vrij man" bent, dan kun je zo hard en zo langzaam lopen als je zèlf wilt. Maar met een pak op je rug, gáát dat niet. Dan regelt dat pak onze gang, heel ons in- en uitgaan. Dat oefent overwicht uit.

Hoe moeten wij van heel die boel àfkomen? Paulus is achter dat geheim gekomen en spreekt er hier over in de gemeente. Die zijn er ook achter gekomen, want hij zegt: "Dit wetende - dat is, wij hebben het leren kennen, ervaren - dat onze oude mens met Hem gekruist is", niet: "wordt". Dat dit geschied was, wat kan de apostel Paulus daaronder anders verstaan dan, dat Jezus Christus - waarachtig God zijnde - ons vlees en onze natuur heeft aangenomen uit de maagd Maria en dat zonder zonde. Wat heeft Hij nog meer gedaan? In de vrederaad had Hij op Zich genomen om Borg te zijn; nu heeft Hij al de zonden, de ganse staat van Zijn uitverkoren kerk geëigend waarin zij krachtens hun val waren; àl hun zonden, de gånse staat. Als Luther over dergelijke zaken sprak, dan noemde hij dat: dat Jezus Christus, Die Zelf zonder zonde was, de grootste zondaar voor God geweest is, want, Hij had al de zonden van heel de kerk. Juist, zó is het! En, wat verdienen de zonden? Het oordeel, de vloek.

De zonden moesten niet alleen verzoend worden, daarvoor moest niet alleen betaald worden (naar de Wet met Zijn bloed en door Zijn dood), maar zij moesten ook vernietigd worden. Hij had al de zonden aangenomen, die rustten op Hem; die had Hij Zich toegeëigend, en zo hing Christus met al de zonden van Zijn kerk aan het kruis. Hij heeft Zich daaraan laten nagelen, onder de grootste schande, onder verachting. Daar zijn de zonden te schande geworden en volkomen veroordeeld.

Christus had al de zonden van Zijn kerk, want Hij had ze Zich toegeëigend. Als nu iemand gestorven is, hoe is het dan? Kan er dan nog verhaal gemaakt worden op zijn schuld, op alle verkeerdheden? Neen toch? Wat is dan de zaak? Daar Christus gestorven is met al de zonden, Zich, met de ganse staat van Zijn uitverkorenen, gegeven heeft in de dood - aan het kruis hing Eén voor allen, dus in de plaats van Zijn kerk - zo is het geval dat die gestorven is, opgehouden heeft van de zonde. Daar is die staat voor het aangezicht van God opgehouden en bestaat niet meer.

Er wordt wel eens gezegd dat Christus de zonden meegenomen heeft in het graf; dáár zijn zij begraven. Het is waar, máár, wij moeten er om denken, dat wij het persoonlijk moeten leren kennen! Want als ik zo over deze zaken spreek, dan moet gij bedenken, dat ik eerst de nadruk gelegd heb op hetgeen, dat het niet is, namelijk: "Ik denk", maar dat de apostel Paulus heeft gezegd: "Wij weten."

Die man is, door de onwederstandelijke kracht en verlichting van die eeuwige Geest, achter het geheim gekomen, dat zijn zonden aan het kruis genadig zijn vernietigd, dat Christus die heeft meegenomen in het graf zodat die oude staat in Adam voor het aangezicht Gods opgehouden heeft te bestaan. Daar heeft Paulus niets aan kunnen doen, noch de gemeente te Rome noch de gehele kerk. Want, wàt kunnen wij doen?

Hoort ook wat Paulus zegt in het zevende hoofdstuk van de brief aan de Romeinen: "Want wij weten, dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, - en, hij voegt er nog bij - verkocht onder de zonde." Hij wil dus zeggen, dat de zonde báás is, en ik er onder. Maar hoe kan nu iemand, die er het onderspit voor moet delven, er de overwinning op behalen? Dat kàn toch niet? Slechts die Ene, Jezus Christus, is de Overwinnaar, en Hij heeft afgerekend met die oude mens, met heel onze oude staat en toestand zoals wij uit Adam zijn. En nu worden ellendigen er achter gebracht.

Want wanneer wij door Gods Geest bearbeid worden tot zaligheid, dan is het niet zó, dat wij van lieverlee minder zonden krijgen! Maar Gods Geest ontdekt ons aan de zonde en door de Wet wordt de zonde bovenmate zondigende door het gebod, zodat het David deed zeggen: "Onge-rechtige dingen hadden de overhand over mij." Hij wilde zeggen: díe waren de baas en ik zat er ònder. Wat blijft er dan over? Van onze kant: niets! Wij werken onszelf eruit. Wij houden niets, totaál niets over: geen deugd, geen goed werk.

Iemand, die onder ons heeft verkeerd, maar al enige jaren juicht voor de troon, zei er van toen haar pad in Adam ten einde was: "Ik was niet meer dan een madenzak." Dàt was het einde. Wij allen weten wel wat een madenzak is; daarin leeft àlles. Nu, dàt was haar geval: zonde, zonde, zonde; àlles leefde. Waar dan geen deugd meer overblijft, alleen òndeugd, daar komt openbaar van de heerlijkheid van Gods Wezen en van Zijn reine, volmaakte deugden. Daarom is zó'n mens het aanstonds met die God eens: Hij mag doen.

Waar God heerst in recht, en wij voor Gods aangezicht denken vernietigd te worden, te verzin-ken in die bodemloze put des afgronds, daar kan die gezegende Verbondsmiddelaar Zich opmaken en in dat gericht Gods tussenbeide komen, op grond van wat Hij op Golgotha heeft gedaan.

Wat komt er dan voor de dag? Dat Christus daar afgehandeld heeft met heel onze staat in Adam. Daar heeft Hij betaald tot de laatste kwadrantpenning. Daar heeft Hij die gånse staat teniet gedaan, uitgeroeid, te gronde gericht, zodat er voor het aangezicht Gods geen gedachtenis meer van is; zó volkomen heeft Christus dat werk gedaan. Zien wij wel, het is wel een gezang, maar het is zo wáár, dat:

Alle roem is uitgesloten,
onverdiende zaligheên
heb ik van mijn God genoten,
'k roem in vrije gunst alleen!

Christus alleen àlles. Echter, geeft er wel acht op, hoe Paulus hier spreekt: "Dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is", dus in de grootste schande te gronde is gegaan.

Vervolgens komt hij hier met de tweede zaak: "Opdat het lichaam der zonde teniet gedaan worde." Vervalt de apostel Paulus hier in herhaling? Eerst dat de oude mens gekruisigd is en nu dat een lichaam der zonde - een lichaam dat leeft en dat leden heeft - teniet gedaan worde? Hij spreekt hier dus geheel en al over de staat van zonde en verderf.

Neen, de apostel vervalt niet in herhaling. Maar, waar spreekt hij dan uit? Hieruit, dat Christus aan het kruis afgerekend heeft met de zonde, opdat Hij nu hier aan Zijn gemeente openbaar zou worden als Degene, Die alles, àlles voor haar heeft uitgericht. Waarin doet Hij dat? Dat doet Hij in het Zich openbaar maken in de kracht van Zijn opstanding, in Zijn heerschappij voerende kracht, dus met zijn genade. En als er nu van de heerschappij van Christus is, van de kracht Zijner genade, hebben jullie dan last van één zonde? Neen toch zeker. Ik tenminste niet.

Hoe komt dat? Wel, Christus heeft aan het kruis alles gedaan, en naarmate wij nu hier openbaar worden in onze armoede, zodat er plaats is dat Hij heerst, heerst Hij op zulk een wijze dat heel het lichaam der zonde niet meer bestaat, teniet is gedaan, opdat wij Jezus Christus leven en Hem genieten.

Nu mag er gezegd worden: "Maar, hoor nu eens, spreekt u nu niet te lichtvaardig over die zaken?" Néén, werkelijk niet. Ik ben me goed bewust wat ik zeg en dat het zo'n eenvoud is. Want als de kracht en heerschappij van Christus er niet is, waartoe zijn wij dan geneigd? Om in onszelf te gaan kijken: wíe en wàt zijn wij! En wat ligt ons dan als in de mond?

"Nu heeft Hij zó'n werk aan mij gedaan en wíe ben ik. En, wàt moest ik zijn!" Wat ligt er dan voor een ondergrond? Wij zouden dan graag hebben, dat de één of ander zei: "Dan moet je dit, of dàt, dóén!" Dat ligt toch voor de hand? Maar, já, wàt moeten wij doen? Wij kùnnen wel wat doen. "O ja? Wat dan?" Wel, Zijn naam aanroepen: "Heere Jezus", en ons, zoals wij zijn op Zijn lijden en gehoorzaamheid werpen.

Wat zal dan openbaar worden? Dat Hij Zich wil opmaken in heerschappij en in kracht, opdat het lichaam der zonde teniet gedaan worde. Dus, dat de ganse macht (het wordt hier voorgesteld als een lichaam, een persoonlijkheid, macht uitoefenend) teniet gedaan wordt, en dat wordt alleen teniet gedaan door de heerschappij van Christus.

In dat boekje van Thomas à Kempis: "De navolging van Christus", staan veel schone en verheven dingen. Doch, (bij alle hoogachting voor veel zaken die in dat boekje staan), als het gaat over Christus en Zijn genadeleer waar wij nu over spreken en waar Paulus hier over handelt en als wij dat boekje in betrachtiging gaan brengen, dan geraken wij gewoonweg in het moeras. Want je moet maar niet één zonde te boven kunnen komen. Dan rest ons niets anders dan Jezus Christus en Dien gekruist, Hij alleen. Wij spreken nu over de heerschappij van Zijn genade, als die heerschappij voert (daar zingt een dichter van): "Dan zijn wij zalig, want dan zijn wij vrij."

Nu volgt hier nog een derde zaak en dat is: "Opdat wij niet meer de zonde dienen." Wanneer Christus heerschappij voert, dan is Hij Meester, hè? In: "De eenvoudige Heidelberger" van Kohlbrugge staat nog naar aanleiding van de eerste vraag: "Wat is uw enige troost, beide in leven en in sterven", niet mijn eigen meester, dus Christus Meester. En waar Hij heerschappij voert, daar dienen wij de zonde niet. Wat dan? Wel: Christus! Want die is Baas. En als Hij Heer' en Meester is, Baas in huis, dan dienen wij Hem, zodat er de gezegende vruchten uit voortkomen van vrede, blijdschap, vergenoeging, zaligheid, toevorzicht op God, doorzicht in het leven, en ook om eenmaal uit dit leven - boven alle lijden en gebrek verheven - bij Hem in heerlijkheid te mogen zijn.

Maar als Christus bij ons geen Heer' en Meester is, en niet Baas is bij ons thuis, wat komt er dan voor de dag? Zonde! Daarom heeft Christus een volkomen werk aan het kruis gedaan, opdat wij ons alleen aan Hèm zouden leren houden. God wil dat door Zijn Geest en Woord dermate onder onze aandacht en aan ons hart brengen, opdat wij ons in het geloof geheel op Hem leren verlaten. Dan dienen wij Hem. Want dan is Hij Heer' en Meester en dan zijn wij degenen die Hem onderworpen zijn, dus die Hem dienen. Dan dienen wij dus niet de zonde.

Men mag zeggen: "Maar, als je nu zo spreekt, dan is het net alsof een kind Gods ook nog in de zonde kan dienen!" Nu, hoor dan eens wat Paulus zegt: "Wij weten, dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, - en dan voegt hij er nog bij - verkocht onder de zonde." Wanneer sprak Paulus zo? Uit de tijd toen hij nog een vervolger was? Neen! Toen hij net tot God bekeerd was? Neen, ook niet. Maar zó sprak hij, toen hij door Gods Geest de zaak had leren kennen, namelijk dat de wet geestelijk was en hij een vleselijk mens was, verkocht onder de zonde. Ook zegt hij: "Die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen." Dus, dat kon Paulus ook niet, zoals hij Paulus was. Wat had die man dan telkens nodig? Genade, dat Christus heerschappij voerde, dat Die Baas bij hem was.

Nu zou ook nog deze vraag mogen oprijzen: "Niet meer de zonden dienen, maar, welke zonde is dat dan? Dient een kind Gods dan uitwendig de zonde?" Daar heb ik het helemaal niet over. Ook Paulus bedoelt dat hier niet. Als Paulus in de brief aan de Romeinen handelt over de zonde, waar heeft hij dan in hoofdzaak het oog op? Hoor dan alleen deze éne tekst uit het vijfde hoofdstuk van deze brief: "Gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is, en door de zonde de dood."

Als de apostel dus over de zonde spreekt, dan heeft hij hier het oog op, dat Adam een daad in het paradijs gedaan heeft, van: "Los van God!" Dàt is de daad der zonde geweest. Hij heeft zich van God losgemaakt. En als nu niet van de kracht der genade bij ons werkt, wat ligt er dan voor de hand? Dat "Ik" voor de dag komt. En "Ik" deugt niet, want "Ik" heeft zijn afkomst uit het paradijs, uit de val. Wat leven wij dan? Dan leven wij uit "Ik", dus uit die oude, door God verworpen en verachte, veroordeelde en vervloekte staat. Daarom hebben wij niet eens voor één keer, maar stééds weer nodig, dat Christus bij ons thuis is, dat Hij bij ons heerst en regeert.

Als Christus bij ons thuis is - een heerlijk en dierbaar Persoon - máár ... dat is Hij voor degenen die de zaligheid uit Hem trekken en de dood bij zichzelf vinden. Doch, als een mens van nature zelf wil heersen: "Ik" zus en zo, en dit en dat, dat accordeert niet. Ik zeg dat, en wil het graag zeggen, dat, als bij ons van de genade en van het gezag van Christus heerschappij voert, dus dat Hij Heer' en Meester bij ons is - waardoor onze in- en uitgang, handel en wandel geregeld en geregeerd wordt - dan moeten wij niet raar opkijken als er zijn die voor ons de neus ophalen. Dat ligt voor de hand. Hoe kàn dat anders? Dat is een vanzelfsprekende zaak. Laten wij daardoor niet mismoedig zijn, maar nuchter.

Soms wordt er zó gesproken: "Oh, ik heb zóveel vrienden." Doch, als wij werkelijk in zo'n armoede komen, dat wij buiten Christus totaal geen leven hebben, dat Hij het alléén is, dan houden wij er maar enkelen over. Welke? Die ook de dood en de armoede bij zichzelf hebben en het oog op Christus geslagen hebben, en wier uitkomst en leven het is als Christus, Baas is, als Hij, Heer' en Meester is en anders niet. Daardoor is het - als bemerkt wordt dat Christus bij ons thuis is - dat, wanneer er iemand aan de deur komt, er dan gezegd wordt: "Oh, is die en die binnen?" en men de deur voorbij loopt.

Laat ons dat dan niet mismoedig maken, maar laat het zijn tot onze troost. Christus kan en wil heersen bij een verslagene, bij een ellendige en een ontblote, ook waar twee of drie van dezulken vergaderd zijn. Die kunnen elkaar verstaan, want die kunnen Jezus verstaan, Hem genieten en er met elkander uit delen. Laat dan Christus heerschappij voeren; laat Hij Heer' en Meester zijn. Dat is onze zaligheid. Als de dood komt, ontvalt ons alles, maar dan zal Hij zó Heer' en Meester kunnen zijn, om ons zelfs te brengen in de gewesten van rust en vreê.

Toe, hoe is het bij ons? Weten wij niet van die verborgenheid des Koninkrijks waar Paulus van zegt: "Dit wetende?" Zoekt dan nog, opdat gij het moogt leren kennen, want het is de zaligheid. Hebben wij bij aanvang geproefd en gesmaakt, rust dan niet vóór en aler gij u in Hem zijt kwijtgeraakt, hebt verloren. Weten wij daarvan, och, dat wij Hem dan telkens, steeds weer, plaats geven en Hem dan ook met Zijn kruis bij ons in huis laten komen en heerschappij laten voeren. Dat werpt zijn gezegende vruchten van zich, om Hem te mogen dienen, om dat te mogen doen in eerbied en in godvruchtigheid, want onze God is een verterend vuur. Amen.

Slotzang.

Psalm 75: 1

U alleen, U loven wij, ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.